

Jak s penězi nakládat?

Díky první kapitole už tušíš, jak si peníze vydělat. Teď je čas zamyslet se, proč vlastně peníze potřebuješ. Šetříš na nový telefon? Plánuješ výlet s kamarády? Nebo si vytváříš finanční polštář do budoucna?

I když je utrácení většinou zábavnější než vydělávání, tvoje peněženka to může vidět jinak. Dobrou zprávou je, že stejně jako máš kontrolu nad tím, kolik si vyděláš, rozhoduješ o tom, jak své peníze použiješ.

V této kapitole se naučíš zacházet s penězi tak, aby ti přinášely to, co skutečně chceš (ať už se jedná o cokoliv). Zjistíš, že peníze jsou skvělý nástroj, a ne strašák.

JDE UTRÁCET SMYSLUPLNĚ?

Na začátek je dobré si uvědomit, že neexistují objektivně „správné“ nebo „špatné“ výdaje. Každý jsme jiný a každý vidí smysl v něčem jiném. Co jeden považuje za skvělou útratu, může druhému připadat jako vyhozené peníze, a to je naprosto v pořádku!

Uveďme si jako příklad kavárnu. Někdo si raději udělá kávu nebo limonádu doma, protože to vyjde levněji a ještě k tomu není potřeba

nikam chodit. Na druhou stranu, pro někoho je káva v kavárně odměna za náročný týden ve škole nebo práci, a také možnost, jak se v příjemném prostředí potkat s kamarády. Tak či tak může mít stejná útrata pro každého úplně jiný význam.

Utrácení je tedy velmi subjektivní. Jde o to utrácet vědomě a podle vlastních priorit či dlouhodobých cílů. Protože i když miluješ kafe z kavárny, za pět flat white týdně ti tvůj rozpočet zrovna nepoděkuje. Tyhle zdánlivě „neviditelné“ výdaje se totiž umí rychle nasčítat.

FENOMÉN MIZEJÍCÍCH PENĚŽ

Možná to znáš – minimálně jednou se nám to stalo všem. Říkáš si: „Hmm, to je jen stovka. Potom znovu: „Jo, dopředu si jídlo venku, to je jen 150 Kč," a ještě pár rychlých zastávek v kavárně, nákup něčeho hezkého na sebe... A pak se podíváš na účet nebo do peněženky a nechápeš, kam všechny peníze zmizely. „Vždyť to přece nebyl žádný velký nákup!”

Jak už bylo zmíněno, i tyto na první pohled malé částky se totiž rychle sčítají, aniž bychom si to v daný moment uvědomili. Tomuto jevu se říká fenomén mizejících peněz, i když se naše peníze samozřejmě ve skutečnosti nikde neztrácejí (jen utrácují).

Neznamená to, že si nemůžeš nic dopřát, jíst jen doma a nikdy nevyrazit ven s kamarády. Peníze jsou přece od toho, aby ti dávaly možnost užít si příjemné věci. Jen je fajn mít finance pod kontrolou, aby ti neunikaly mezi prsty dřív, než si toho stihneš všimnout.

JAK SI CHYTŘE KONTROLOVAT SVÉ FINANCE?

Jeden z nejefektivnějších způsobů, jak si zajistit klidné spaní, je mít přehled o svých financích. Je celkem běžné, že se lidé i v dospělém věku bojí podívat na svůj bankovní účet, protože nechtějí vědět, jaká je jejich finanční situace.

Jedná se o tzv. „ostrich effect“, neboli efekt pštrosa, kdy lidé raději schovávají hlavu do písku, než aby se situaci postavili čelem. Je mnohem lehčí předstírat, že se nic neděje, než přijmout realitu a situaci řešit. Ne vždy jde vše podle plánu a okolnosti nemusí být ideální, ale v drtivé většině případů se dá problém vyřešit (a samozřejmě platí: čím dříve, tím lépe). Nejzrádnější na tom je, že si každý z nás říká, že se ho to netýká, až dokud takovou situaci sám nezažije.

Sledování osobního rozpočtu

V dnešní době nemusí být sledování svých příjmů a výdajů nudné a složité. Existuje mnoho digitálních nástrojů, které ti umožní získat klíčové informace bez většího úsilí. Pojďme si je společně projít.

1. Aplikace bank

Pokud už máš založený bankovní účet, nejspíš používáš také mobilní bankovníctví - tedy aplikaci od tvé banky, která je propojená s tvým účtem. Pokud ne, jednoznačně to doporučujeme! Dříve měly aplikace jen základní funkce, dalo se přes ně platit a sledovat historii. Dnes už většina z nich obsahuje celou řadu užitečných funkcí. Příkladem může být automatické rozdělování výdajů do koláče dle kategorií, což je skvělý způsob, jak si udělat pořádek v osobním rozpočtu. Kdykoliv se tak na pár

kliknutí můžeš dozvědět, za jaké kategorie (např.: restaurace, sport, potraviny...) ti z účtu odešlo nejvíce peněz, třeba za poslední měsíc.

Ještě bankovní účet nemáš, ale zvažuješ ho? Zajímá tě, co vše je potřeba a na co si dát pozor? Naskenuj QR kód a dočti se více na našem blogu.

2. Nezávislé mobilní aplikace

Existuje celá řada aplikací, které ti s hospodařením pomůžou, a nejsou závislé na jedné bance. Můžou se ti hodit, pokud ještě nemáš bankovní účet nebo například tvá banka nenabízí výše zmíněné kategorizace plateb. Konkrétně se můžeš podívat na aplikace, jako jsou Spendee nebo Wallet (mimochodem, obě dvě jsou od českých vývojářů), které ti umožní přehledně zaznamenávat tvé osobní finance na jednom místě. Aplikace si můžeš propojit s bankovním účtem, takže není potřeba zadávat každou transakci manuálně (avšak tato funkce často bývá zpoplatněna, vždy si prohlédni aktuální podmínky).

3. Dlouhodobé zaznamenávání rozpočtu

Možná si říkáš, k čemu ti vlastně údaje z banky nebo aplikace třetí strany budou. Pravdou je, že aby výše zmíněné kroky dávaly smysl, je potřeba se na svůj rozpočet dívat pravidelně a dlouhodobě: ne jen tehdy, když si na to vzpomeneš. Jaké je tedy řešení?

Návyk 1: Sledování osobního rozpočtu

Začít si zaznamenávat výdaje a příjmy na konci každého měsíce. Ano, nikoho to nebaví, a ano, zabere to pár desítek minut. Na druhou stranu tím však získáš přehled, který je k nezaplacení. Pokud si tento návyk osvojíš, v budoucnu se ti to může neskutečně zúročit.